Dosarul nr. 4-2588/2023 (4-23101399-12-4-13072023)

HOTĂRÂRE

27 noiembrie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
Instanţa compusă din:
Preşedinte Balan Gheorghe
Grefier Ostap Veronica
Cu participarea:
ApărătoruluiEchim Tudor

examinând în şedinţă publică cauza contravenţională pornită în privinţa lui ***Popovici Vladimir***, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****,

în conformitate cu **art. 74[1] alin.(3) Cod contravenţional**,-

a constatat:

La 06 iulie 2023, cu nr. 02/1-08/127/22-37, de către controlorul de stat principal al Direcţiei conformitate din cadrul Direcţiei Generale supraveghere şi conformitate a Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Petru Boghean, în privinţa lui Popovici Vladimir a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţia prevăzută de art. 74[1] alin.(3) Cod contravenţional pentru faptul că, *„activând în calitate de *****, examinând cererea cet. *****din 13 iunie 2022, adresată acestei instituţii de acces la datele sale cu caracter personal ce îl vizează, încălcând prevederile art. 13 alin.(1) Legea privind protecţia datelor cu caracter personal, nr. 133 din 08.07.2011, nu a întreprins acţiuni adecvate în vederea oferirii informaţiilor către **subiectul de date**, fapt care a condus la lăsarea fără examinare a cererii, iar **subiectul de date** cu caracter personal a fost limitat în drepturile sale, acţiuni care se manifestă prin împiedicarea accesului la datele cu caracter personal, care au fost prelucrate de către *****, încălcări constatate prin Decizia Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, nr. 225 din 27 decembrie 2022”*.

La 12 iulie 2023 materialele cauzei contravenţionale nominalizate au fost remise Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani fără recomandarea de a aplica careva sancţiune contravenţională în privinţa contravenientului Popovici Vladimir.

În ședință judiciară ***agentul constatator*** controlorul de stat principal al Direcţiei conformitate din cadrul Direcţiei Generale supraveghere şi conformitate a Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Petru Boghean a considerat că contravenientul Popovici Vladimir a comis fapta descrisă, însă a solicitat încetarea procesului contravențional în privința ultimului pe motivul intervenirii prescripţiei răspunderii contravenţionale.

A mai menţionat că, în procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost indicat greşit timpul comiterii contravenţiei – **„13 iunie 2022 – 13 iulie 2023”** în loc de**„13 iunie 2022 – 13 iulie 2022” .**

În ședință judiciară ***contravenientul*** Popovici Vladimir n-a recunoscut comiterea faptei menționate și a solicitat încetarea procesului contravențional în privința lui din motivul lipsei faptului contravenției.

Studiind materialele cauzei, ascultând explicațiile, argumentele și considerentele agentului constatator, ale contravenientului și apărătorului său, instanța de judecată ajunge la concluzia că în cadrul cercetării judecătorești **nu și-a găsit confirmare vinovăția ultimului.**

Concluzia instanţei de judecată se bazează pe următoarele:

Astfel, conform dispoziţiei **art. 74[1] alin.(3) Cod contravenţional** se sancţionează *„încălcarea drepturilor subiectului datelor cu caracter personal de a fi informat, de acces la datele cu caracter personal, de intervenţie asupra datelor cu caracter personal, de opoziţie şi de a nu fi supus unei decizii individuale”.*

Potrivit **art. 13 alin.(1) Legea privind protecţia datelor cu caracter personal, nr. 133 din 08.07.2011**, *„orice subiect al datelor cu caracter personal are dreptul să obţină de la operator, la cerere, fără întârziere şi în mod gratuit:*

a) confirmarea faptului că datele care îl privesc sunt sau nu sunt prelucrate de acesta, de asemenea informaţii referitoare la scopurile prelucrării, categoriile de date avute în vedere şi destinatarii sau categoriile de destinatari cărora le sunt dezvăluite datele;

b) comunicarea, într-o formă inteligibilă şi într-un mod care nu necesită un echipament suplimentar, a datelor cu caracter personal care fac obiectul prelucrării, precum şi a oricărei informaţii disponibile privind originea acestor date;

c) informaţii privind principiile de funcţionare a mecanismului prin care se efectuează prelucrarea automatizată a datelor care vizează subiectul datelor cu caracter personal;

d) informaţii cu privire la consecinţele juridice generate de prelucrarea datelor cu caracter personal pentru subiectul acestor date;

e) informaţii privind modul de exercitare a dreptului de intervenţie asupra datelor cu caracter personal”.

Din conţinutul **art. 7 Cod contravenţional** reiese că, *„**persoana** poate fi sancţionată **numai pentru** contravenţia în a cărei privinţă **este dovedită vinovăţia sa**, cu respectarea normelor prezentului cod”.*

Potrivit **art. 425 alin.(1) Cod contravenţional**, *„**probele** sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei”*, iar conform **alin.(2) a aceluiaşi articol**, *„în calitate de **probe** se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză”.*

Din conţinutul **alin.(5) a articolului precitat**, reiese că *„sunt admisibile **probele** pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod”*, iar din conţinutul **alin.(6) lit. b), c) acelaşi articol**, *„**nu pot fi admise ca probe** datele care au fost obţinute; prin metode ce contravin prevederilor ştiinţifice; prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător”.*

Art. 384 alin.(1) lit. a), b), e), i), j), k), n), o), p) Cod contravenţional prevede că *„persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul: **la apărare; să cunoască fapta imputată**; să primească informaţie scrisă şi explicarea drepturilor sale; să prezinte probe; să formuleze cereri; să conteste decizia asupra cauzei; să solicite audierea martorilor; să facă obiecţii împotriva acţiunilor agentului constatator şi să ceară consemnarea obiecţiilor sale în procesul-verbal; să ia cunoştinţă de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecţii asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate”*, iar **art. 442 alin.(1) acelaşi Cod** prevede că *„procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează **fapta ilicită** şi se identifică **făptuitorul**. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza **constatărilor personale** şi **a probelor acumulate**, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui”..*

În conformitate cu **art. 443 alin.(1) lit. d), e) Cod contravenţional**, *„**procesul-verbal** cu privire la contravenţie va cuprinde **fapta contravenţională**, locul şi **timpul săvârşirii ei**, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice (...); încadrarea juridică a faptei,*

norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei", iar în conformitate cu **alin.(5) același articol**, *„**procesul-verbal** se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi de **victimă** când există".*

Art. 374 alin.(2) Cod contravenţional prevede că *„procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei"*, iar **alin.(2[1]) acelaşi articol** prevede că *„procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei".*

Potrivit **art. 375 alin.(1) Cod contravenţional**, *„persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod"*, iar potrivit **alin.(2) acelaşi articol**, *„nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa".*

Potrivit **alin.(3) articolul precitat**, *„concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional".*

Potrivit **art. 378 alin.(1) Cod contravențional**, *„în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională **este obligată să asigure părţilor** şi altor participanţi la proces **deplina exercitare a drepturilor procesuale** în condiţiile prezentului cod"*, iar potrivit **art. 452 alin.(1) același Cod**, *„cauza contravenţională se judecă de instanţa de judecată în şedinţă publică, oral, nemijlocit şi **în contradictoriu**".*

Reieşind din conţinutul acestuia, **procesul-verbal cu privire la contravenţie**, întocmit în privinţa contravenientului Popovici Vladimir de către agentul constatator controlorul de stat principal al Direcţiei conformitate din cadrul Direcţiei Generale supraveghere şi conformitate a Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Petru Boghean (f.d.-2-3), instanţa de judecată ajunge la concluzia că acesta **nu corespunde exigenţelor legale analizate supra**, or, de către ultimul, n-a fost indicat concret pretinsele încălcări admise, care urmează a fi încadrată în conformitate cu prevederile dispoziţiei **art. 74[1] alin.(3) Cod contravenţional**, fiind reproduse integral prevederile **acestei din urmă legi**, precum și prevederile **art. 13 alin.(1) Legea privind protecţia datelor cu caracter personal, nr. 133 din 08.07.2011,** iar

„împiedicarea accesului la datele cu caracter personal” nu se regăseşte printre faptele sancţionate conform **art. 74[1] alin.(3) Cod contravenţional.**

Mai mult, la materialele cauzei lipsește confirmarea adresării pretinsei victime ***** a careva ***cereri*** în sensul indicat către contravenientul Popovici Vladimir, cele anexate nefiind înregistrate în modul corespunzător (f.d.-12 verso, 63, 65 verso), primul neprezentând agentului constatator controlorului de stat principal al Direcţiei conformitate din cadrul Direcţiei Generale supraveghere şi conformitate a Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Petru Boghean confirmarea expedierii ***cererii*** menționate cu aviz de recepție, motivând că nu l-a păstrat, dar nici confirmarea respectivă de la instituția abilitată ÎS „Poșta Moldovei”.

Prin urmare, de către agentul constatator controlorul de stat principal al Direcţiei conformitate din cadrul Direcţiei Generale supraveghere şi conformitate a Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Petru Boghean nu numai că **n-au fost indicate concret în ce constau constatările personale**, care l-au determinat să încheie procesul-verbal cu privire la contravenţie în privinţa contravenientului Popovici Vladimir, dar **n-a fost invocată nici o probă plauzibilă**, iar **cea prezentată** – copia ***Deciziei Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, nr. 225 din 27 decembrie 2022*** (f.d.-43-49), – **nu probează comiterea pretinsei fapte** de către Popovici Vladimir, acest act fiind contestat în instanța de contencios administrativ (f.d.-4-6).

Mai mult, **procesul-verbal cu privire la contravenție,** fără careva explicație, nici n-a fost semnat în modul prevăzut de lege de către pretinsa victimă *****.

În aceste circumstanţe, reieşind din cele analizate supra, instanţa de judecată consideră că **n-a fost probată comiterea contravenţiei menţionate**.

Prin urmare, **este necesar a anula procesul-verbal cu privire la contravenţie** întocmit la 06 iulie 2023 de către agentul constatator controlorul de stat principal al Direcţiei conformitate din cadrul Direcţiei Generale supraveghere şi conformitate a Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Petru Boghean, în conformitate cu art. 74[1] alin.(3) Cod contravenţional, în privinţa contravenientului Popovici Vladimir, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia **din motivul *lipsei faptului contravenţiei***.

În acelaşi context, analizând procesul-verbal cu privire la contravenţie, întocmit în privinţa contravenientului Popovici Vladimir de către agentul constatator controlorul de stat principal al Direcţiei conformitate din cadrul Direcţiei Generale supraveghere şi conformitate a Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Petru Boghean sub aspectul ***dreptului la un proces echitabil*** şi ***dreptului la apărare*****,** de care

beneficiază orice persoană, conform **art. 6 CEDO**, **art. 20** şi **26 din Constituţia Republicii Moldova**, instanţa de judecată consideră necesar a menţiona următoarele:

Astfel, conform jurisprudenţei CtEDO, contravenției i se comportă un caracter penal (**§ 35 a Hotărârii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei, cererea nr. 61821/00**) – *„Curtea notează preeminenţa acelor care sugerează că acuzaţiile aduse reclamantului au fost de natură penală. Deşi nici una din ele nu este decisivă, cumulativ ele determină caracterul penal al „acuzaţiilor" aduse reclamantului, în sensul articolului 6 § 1 al Convenţiei",* – din care considerente ea urmează a fi examinată în raport cu cerințele procesului penal, care prevede criterii de calitate: **accesibilitate, previzibilitate** și **claritate.**

În special **art. 6 alin.(3) lit. a) CEDO** statuează că, *„orice acuzat are, în special, dreptul **să fie informat**, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege **și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației** aduse împotriva sa".*

În jurisprudenţa sa CtEDO, dezvoltând conţinutul abstract al acestei norme (**art. 6 CEDO**) a statuat că *„autorităţile naţionale trebuie să depună o maximă diligenţă cu privire la modul în care se face notificarea **„acuzaţiei către cel interesat, deoarece actul de acuzaţie are un rol determinant în procedura penală…".***

Curtea consideră că, în materie penală, o informare **precisă** şi **completă** cu privire la faptele care se reproşează acuzatului şi a calificării lor juridice reprezintă o condiţie esenţială a unui proces echitabil şi că există o legătură evidentă între dispoziţiile **art. 6 § 3 lit. a)** şi cele din **art. 6 § 3 lit. b)** în sensul că ***dreptul de a fi informat*** cu privire la **natura** şi **cauzele acuzaţiei** trebuie privit în lumina ***dreptului*** recunoscut acuzatului ***de a-şi pregăti apărarea***.

Starea de fapt cu care a fost sesizată instanţa este circumstanţiată minimal, îmbrăcând în această din urmă situaţie forma unor norme juridice cu caracter general şi abstract, cu elemente de legătură doar tangenţială cu contravenţia reproşată lui Popovici Vladimir.

Din analiza celor mai sus rezultă că, la o stare de fapt relativ concretă cu care a fost sesizată, instanţa de judecată nu poate ajunge decât pe cale de interpretare, iar o eventuală conduită a instanţei în acest sens ar fi inadmisibilă şi ar duce la depăşirea funcţiei judiciare cu care a fost investită, tot odată, ar încălca flagrant dreptul la apărare al contravenientului Popovici Vladimir.

Din acest punct de vedere **procesul contravenţional** în privinţa contravenientului Popovici Vladimir nu respectă rigorile mai sus enunţate, prin ce **afectează grav *dreptul la apărare*** al **acestuia**, care, din perspectiva celor analizate, până la moment **se află în imposibilitate absolută de a-şi exercita acest drept**, necunoscând ce încălcări concret i se reproşează de către agentul constatator

controlorul de stat principal al Direcţiei conformitate din cadrul Direcţiei Generale supraveghere şi conformitate a Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Petru Boghean**.**

Neajunsurile indicate echivalează cu ***„neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a circumstanţelor comiterii faptei contravenţionale”*** și, în conformitate cu prevederile art. 445 alin.(1) Cod contravenţional, **atrage nulitatea absolută** a ***procesului-verbal cu privire la contravenţie***, întrucât admiterea lor a afectat în mod esenţial şi iremediabil fondul cauzei şi **acestea nu pot fi înlăturate de către instanţa de judecată,** or, în virtutea art. 378 alin.(1) Cod contravențional, instanța de judecată este obligată să asigure eficiența exercitării dreptului la apărare în procesul contravențional, însă aceasta depinde în mod direct de plenitudinea și corectitudinea acuzațiilor lansate de către autoritatea competentă față de persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, iar în condiția din speța dată este creată situația în care s-ar solicita concursul instanței de judecată de a substitui agentul constatator și a preciza învinuirea adusă lui Popovici Vladimir, **fapt care este inadmisibil**, având în vedere dispoziția art. 452 alin.(1) Cod contravențional.

În asemenea împrejurări, conform prevederilor art. 445 alin.(1) Cod contravenţional, procesul contravenţional în privinţa contravenientului Popovici Vladimir urmează să fie încetat, or, ***procesul-verbal cu privire la contravenţie*** **este lovit de nulitate absolută**.

Prin urmare, **este necesar a anula** procesul-verbal cu privire la contravenţia prevăzută de art. 74^1 alin.(3) Cod contravenţional, întocmit la 06 iulie 2023, de către agentul constatator controlorul de stat principal al Direcţiei conformitate din cadrul Direcţiei Generale supraveghere şi conformitate a Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Petru Boghean în privinţa contravenientului Popovici Vladimir, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia **din motivul *nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie***.

Tot odată, instanţa de judecată consideră necesar de a explica contravenientului Popovici Vladimir că, în conformitate cu **art. 384 alin.(2) lit. u) Cod contravenţional,** *„persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională”.*

În baza celor expuse, conducându-se de **art. 462 Cod contravenţional**, instanţa de judecată,-

a hotărât:

A anula procesul-verbal cu privire la contravenţie întocmit la 06 iulie 2023 în conformitate cu art. 74^1 alin.(3) Cod contravenţional de către controlorul de stat principal al Direcţiei conformitate din cadrul Direcţiei Generale supraveghere şi conformitate a Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Petru Boghean, în privinţa lui Popovici Vladimir, cu încetarea procesului contravenţional intentat împotriva acestuia din motivul lipsei faptului contravenţiei şi nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie.

A recunoaşte după Popovici Vladimir dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională.

Hotărârea cu drept de recurs în Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Balan Gheorghe